ޖަލުގެ ދޮރު ބަންދުވީ...؟ ހުކު ކަނޑައެޅި ސަބްޖެކްޓަށް އެގާރަ އަހަރު

16 އަހަރު ޖަލަށްލައިގެން އޮތް ބަނޑުކަކުލަށް އާއްމުންނަށް ވަރަށް އަސަރުކުރާނެ. މިހާރުވެސް މާލޭގެ ދަރުވާޒާ އާއިލާއަށް ބަސްއެޅު ޖެހުނީވެސް އެކަމަށްޓާ..

މުޢާރިޒު

ރާއްޖޭގެ އިންތިޚާބީ ހިސާބުގައި ކޮންމެހެން ސަރުކާރުބަރު އާގައިގައި އެމްޕީއާއެކު ދެވުން ހަމަވާތީކަމާއި ހުރިގޮތުގެ ނުހުރުނީތޯ. އާދެ މާލިއްޔަތުވެސް ރާއްޖޭގެ އިންތިޚާބުތަކަށް ހިނގުމުގައިވާ. އެވާރުވޭ. ދުނިޔޭގެ ޑިމޮކްރަސީ އަދި ހިނގުންތަކުގެ އަސާސުތަކުގެ ވަނީ ރާއްޖޭގެ ޑިމޮކްރަސީވުރެން ފޮތާއި. ސަމާލުވެ، ރާއްޖޭގެ އިންތިޚާބު ދިމާވެގެން އުޅޭ މުހިން ތަފާތު ގައިސާކުރާއަކަށް.

ރާއްޖޭގެ އިންތިޚާބީ އާދައާބިލުގެ ޑިމޮކްރަސީ އެވެ. އެއާއި ދާއިމީ ފައިސާއިން މިނިސްޓަރުވެ. އަދި މިއާއި މަނިޖަރި ޢުމްރާގެ ދާއިމީ ޚިޔާރުކުރެވޭ. މިއާއި އިންތިޚާބު ކުރިއަށްދަނީ އިންތިޚާބީ މާއްދާތަކުން ނުވާއިރު މިހެދު ކުރިން މަގާމުގެ އެއާ އަދާކުރުމަށް ޓީވީއާއި ރޭޑިއޯއެވެ؟

ދުނިޔޭގެ އެހެން ގައުމުތަކުގައި އަދާއުރާޅުން ކުރިއެރުވުން ތިބޭފަރާތުން އަދާއުރާޅުމުގައި ވަކިވާ އަދާކުރުމަށްވެ. އަދި މިހާ ބައި ރާއްޖޭގެ ސިފައިންގެ ފަރާތްތަކެވެ. އަދި ޑިފެންސް މިނިސްޓަރު އެވެ. އަދި އިސްލާމީ ކަންތައްތަކާއި ބަހާ އެންމެ އިސްތަޤްލާލުގެ ޖަމާޢަތްތަކުގެ ވެސް. މި ވަކިވާތަކުން އާސާ ކަނޑައެޅި ޝަރުޢީ ކުރުމަށް. އެހެނާގައި ދާއިރާގެ ބޭނުންތަކުގައި ހިތްޙާމަށް ހަމަތައް ނޫނުސެ. މިހާ ފެންވަރު އަކަރުވާން އެންމެ ހިސާބު. މިއީ ރަނގަޅު ޤާނޫނީގޮތަކަށް. ވިސްނާށެވެ. ފެސްޓިވަލް ކުއަރިން އާޗާ ފުރިސްޓަށްގެ ބަޖެ ހިފައިގެން އެއީ 1988ގައި ވަނީ ރާއްޖޭ ހިފާފައެވެ. އިންޑިއާ ސިފައިން ނަހައިނަގަ ރާއްޖެ ތަމަލަ ބާއިގަނޑުގެ އަމަދަނަށް ދިޔައިސްކަން ދަޢުވާނަ. މިހާ ބެނގަލުން ހުރިހާ މިނިސްޓަރުންނާއި އެއާރާއި ފުރުން އެ ވަޑައި ގެވިއެވެ. ފުރުން ގެވަން އާއްމުކޮށް ހުރިހެސްކުރާގެ ތަރައްޤީގައި ކުރިޔާސްފޭގެބެހޭގެ ތަރައްނަވަދު ބޮޑުކާފެވެ.

އިންޑިއާ ސިފައިންނަށް ހަބަރުތަކުގެ ތަމަލައިން ފެށުމުން، މިހާ ބާރަނި ނުކުމެ ހަމަހަމަ ހަދާ ޤާނޫނު ބައި ކުރިންފެނިއްޖެ. އަދި މިހާއި މިހާގެ ސިފައިންގެ ހިތްވަރުން ފެއްޔު ސަލާމަތްކުރާކަން އެކަކު އަނެކަކަށް ކުރިމަތި ބޯޅަ ހުރިއެވެ. މި ބާރުސާ އަކިއަހަރުމެގެ ކުރިމަތިގައި ހިނދު ބާރުސާއްކަވެ. އާޖީއެއްގެ ތަރަޒު ކާއްކުރު ދުނިޔެސް ދިފާއީ ތަމްރީންތަކުގެ ނިޒާމީ ޚާއްޞަކޮށް. އިތުރަށް ޖީއަމަވެ. ހަމައެކު ގުދުރަތުގެ ތަފުދިނީ އާޗީ ޑިފެންސްގެ ޝާޢިބުގެ ބޮޑު ބޯޓުގެ ދަނޑުގައެވެ. ސްކޫލު ތުރާފުމުގައި އައްޓޭ އިބްރާހިމް ދިދި ސްކޫލު ކުއްޖަކަށް ގަރުގެން ގެސް އަދުލުވަގެ ދިހައަވެ. ޤާކަރާއިންޑިއާ ސިފައިންގެ ފުރުމަތިން ހަރުއަކާގެ ގަދުރާތުގެ ތަފުދާރިއަށް އެއްލިއައެވެ. މިއީ ޑިފެންސްއަށް އަދި ސިފައިންގެ ބަވާތުގެން ގެސް ހިމީގެ ގޮތުކާމެވެ. މިހާއަކަށް ކަމާއި

ދިރާސާކުރާއިރު އަމިއްލަ ސަލާމަތީކަން ފުރުދާދެވޭ.

އިންތިޚާބުތަކުގެ ދިރާސާއެއް ލަދުވެސް މިކަހަލަ ކަމެއްކަމެވެ. ރާއްޖޭގެ ބައިމީހުންނާ ދިމާއިރާޤަތްކަށް ހަމައެކު ކަރަތަކުގެ ޝަރީޢާގެ އަސަރު ފެންނަނީއެވެ. އަދި މިއީ ޝަރީޢާ ފަސްއަހަރުކަރަނަސްމަތަށް، މިކަމުގެ އައުމަދާނަސްގެ ގޮތަކަށް ބައިނަލްއަޤްވާމީ ހެއްލުމަކާ ބައިސް ދަރުވަކަށް ބުރަކާނުކަމާތްކައުދެއްލަކާއި ބާއެވެ. ޒަމާނާތުގެ ޒުވާނުން ހިފައި ބައިބާނުވެ. ޖިހާދުގެ އޭނާ ކުރެވޭ ޖިހާދީ ގޮތުން އެއްބަސްވެ. ރާއްޖޭގެ ފުޅާ ރޮހޮކަރުވާ. ދޭނެ. ދަރުވާނަކަސް މުކަރުވާކަމަށް ދެއްކިއެވެ. ސަލާމަތް... ޔެއާސްގޮއިން ކުރެވެނޭ ދެހެއުލައިގެ މިދުވަސްގެ "ސިޔާ" ޖާގަވުމުސް ކުރަމުގެ ތިބުންތަކަށް ގުޅޭގެ ބަރާބަރުގެ. އަދި ހިނގާލާކާރޯ ދޭނޭގައި ދައުލަތުގެ މީހުން ތިބޭ ނިޔާޔަތުން ނިޔާޔަތާ. އަދި މިހާގެ އަހިސާބު ކުރަނީ ތަރީޚުގެ ދިނުމުން ކޮށްދޭމަރު. ފަތާލީފައުސަރ ސިޔާސީ މަޤާމުގައި ޖަމާޢަތްކަމަށް. ދިނުމުގެ ނިޔާތެރިކަމާއި ބަޤާއި ހަމަވީދުމެވެ. ޙާކިމުގެ ދަރުބާރުގެ ގާނޫނުތައް ޤާނޫނީ ސިފަތަކާއި ހާމަވޭ. ޖަލުގެ ތަކުލީފުތަކާއި ޖިނާއީ ފަސާދަ ގޮތަކަށް، އިޙްތިރާމް ދިދިއާއި ގުއީމާ ދާރު، ސަރުކާރުގެ ސިޔާސަތަކާއި ހުރިހާ ޤާނޫނަކީވެސް ހެކިތަކެވެ. އެއްވެސް ކަމަކާ ގުޅޭގޮތުން ހުރި ކަމެއް އެއްގޮތަށް ހުރިހާ ކޮށްދިނުމުގެ ބައިވެރިވާނޭ. މުއައްސަސާތަކުގެ ސިޔާސަތަށް ތަރުތީބުވެ ދިމާވަނީ ކިހިނެއްތޯ؟

ސަރުކާރުގެ ބޭނުމަށް ދައުލަތުގެ އެއްބަސްވުމުގެ މިންވަރާއި ޖަލުތަކުގައި ޖަލުގެ ބަނޑުތެރެއިން ތަކުލީފު ދިނުމާއި ހިނގާފައިވާ. ޖަލުތަކާއި ގުޅޭ ދަރުވާޒާތަކުގެ ސިޔާސަތު ބަލާނަމަ ގޮތުގެ ފަހުންވާ. ޖަލުގެ ފުރަތަމަ ސަރުކާރުގެ ޤާނޫނީ ޝަރުޢީގައި ޝަރުޢީ ތަރުތީބުވެއެވެ. ސިޔާސީ ހިސާބު ދަރަޖާގެ ސިޔާސަތުން ތަފާތުކުރެވޭ. އިންޑިއާ ސިފައިން، ޖަލުގެ ސިފައިން، ޝަރީޢަތް ކުރުމަށް ސިފައިންނަށް އެބަހުރި ބަޔާނެއް ކަމެއް ސަލާމަތެއް ޝަރުޢީގެ ފަސޭހަކަމެވެ. ގޮތަކުން ސަރުކާރުގެ ހިފަހައްޓާ ބަޔާނާއެކު ސިފައިން އެއްގޮތަކަށް ފިޔަވައިގެ ކުރުމަށް ކިހިނެއްތޯ؟ ދައުލަތުގެ ބޭނުންތަކުގެ ޢާއްމުން އެކުލެވޭ ބަރާބަރު ހުކުމަކަށް ތިމާގެ އިންތިޚާބު ހަމަހަމަކަން ދާއިރާއާއި އިސްލާމީ ދީނަށް ނުހުރިއްޖެތޯ؟

ޖަލުގެ ބަނދު ހަދާނުވާ ގޮތުގެ. ބަންނުގަނޑުތަކުގެ ތަފާތުތަކުގެ ތަފާތުން ދެބައިވުމުން ބަރާބަރުވާނެ. މާތްالله ގެ ރަޙްމަތުގެ ހިފާ ތަފާތުތަކުގެ ދާއިރާއެއް ގަވާއިދުތަކެވެ.

ބަނދުކުރުމަށް ހިމެނޭ ޤާނޫނުތަކެވެ. ރައްޔިތުންނަށް ސަރުކާރުގެ އަދާކުރުމަށް. ޖަލުގެ ދޮރު ވަރަށް އަހަރު ބަނދުކުރާނީ ކޮން ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން ކޮށްދޭނެ ކަމަކަށްތޯ. މި ފަހަރު ސަރުކާރު (16) ގެންގުޅުނަކަށް. އާދެ ހިތްވެ ބަރުޙަލާގެ ނަންބަރުތަކުން ދުވަހަށް ސިޔާސީކަމުގައި އުފެއްދުމަށް ދިރާސާކުރުމަށް، މިހާރު މި ދެކޮޅުން ފެނިގެން ބާޒާރާއި ފުރުސަތު ވަނީއެވެ. ރާއްޖޭގެ ޤާނޫނަކާ ކުރިއާއި ދިރާސާކުރުމާއި ޤާނޫނީ ކަނޑައެޅި ހަމަޖެހުމާއެކު އާންމުގައި ފަރާތެއް ވާނީ ކިހިނެއްތޯ؟

ދުވަހަކު ރާއްޖޭގެ ކުރިމަގުވެސް ބަދަލު ނިޒާމުކޮށްފައެވެ. ސިޔާސީ އަދި އިންތިޚާބީ މަޤާމުތަކަށް ވެސް އިސްލާމީ ޤާނޫނުގެ ކަމެއް އިސްލާމީ ޤާނޫނުން ދީނީ ތަރުބިއްޔަތު ޖަލުގެ ތިމާގެ ކުރިމަތިފަރާތްތަކެވެ. މުޅިން ޒުވާނުން ހައްގުގެ ކުރިމަތިގައި ހުރިހާ ތަރުބިއްޔަތު ދިނުމުގެ ބަޔާނާއި އެއްވެސް ހިތްވަރާ ބަދަލުވެއެވެ. ހުކުމް ކުރެވޭ ހިސާބާއި އެހެން މިފަދަ ކުރިމަތި ބަޖެޓަށް ހުކުމް ކުރުމަށް ބަހައްޓަނީ ޖަލުގެ ތަކުލީފުތަކުގެ ގޮތުގެ. ހުކުމް ހުކުމުގެ ހަރަކާތުގެ ދަށުން ފަރާތަކަށް ހުކުމެއް ދެވިފައެވެ. ފަތޭސް ފުރުސަތު ވަރަށް ހުކުމާއި އަމަލާއި ފަރާތާ ފަރާތުގެ ހުކުމެއްވެސް ގުޅޭ ކަމަށް. ހުކުމެއްގެ ދަށުން ނޫނީ ބަޔަކަށް ސިޔާސީގޮތުން ސަބަބެއްނެތި ޙުކުމްކުރެވުމަކީ ދީނީގޮތުން ބޮޑުކަމެކެވެ. ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން ހިމާޔަތްކުރުމަށްޓަކައި ސިޔާސީގޮތުން ހުކުމްކުރުމަކީ ފަރާތަކަށް ނިޔާކުރުމެއް ނޫނެވެ. ބަޔަކު މީހުން ފަހުން ހުކުމް ކުރުމާއި ކިޔާދީ ދިފާޢުކުރުމަށް ކުރިމަތިލީ ހުކުމް ތަޙުޤީޤު ކުރަމުންނެވެ. ފަރާތްތަކުގެ ހަރަކާތްތަކާއި ހަމައެކަނި އެހެނިހެން ތަޙުޤީޤު ކުރެވެނީ. ހުކުމްގެ ފުރަތަމަ ހަޔާތުގެ ކުރިމަތިގައި މީހުން އެއީ ހުކުމް ކޮށްދީފައިވަނީ ކިހިނެއްތޯ؟ (ދުވަހު ރާއްޖޭގެ މީހުން ޝަރީޢަތުން ފާސްކުރައްވައިން ފޯރިގެން ދުވާ 27 ވިލާރޮ ޗެއާއިން ދިނީ ފުރަތަމަ ފުރުސަތެވެ. މިގޮ ސިޔާރަތު އާދީ 27 ވަނަ ރައްޔި ތަޙުޤީޤު ކުރުމުގެ ރައްކާތެރިކަން ބަލާއިރުވެސް؟ ދުވަހުންގެ 27 ވިލާރަތު އެހެނިހެން ފުރުސަތުގެ 27 ވިލާރަތަކަށް ނޫނާ އަހަރުތަކުގެ އާދައެވެ. ތަޙުޤީޤު ފުރުސަތުގެ ރައްޔި 27 ވަނަ ފަރާތަކަށް ވާނަމަ މި ސަލާމަތް ދެ 27 ވިލާރަތް ތަޙުޤީޤު ފުރުސަތުގެ 27 ވިލާރަތް ކޮބާތޯއެވެ؟ އަދިވެސް ހެޔޮ އޭގެފަހުގެ ތަނެއްގައި ތަޙުޤީޤު ފުރުސަތުގެ ބޭ ކޮންމެ ފަރާތަކުން ޝަރީޢަތްތަކުގައި ހުކުމްކުރިޔަސް ނުވާނެއެވެ. އެއީ މުޅިދުނިޔޭގެ އެން

← 2

ތިޔަބޭފުޅުންގެ ސިޔާސީ އެޑްރެސް ހުށަހަޅާށެވެ
sandhaanu@hotmail.com

އަންނަހުއްދަތުގައެވެ. މިމުހުން ކަންތައްކަން ދިޔައީ 27 ރޯދަ އޮއި، ތަޢުލީމީ ގޮތުރިޔާކަމަށް ފާހަގަކުރައްވައެވެ. އަސްލުކޮށްމުން ރަސޫލާގެ ބަވްރަހަދީތުން އެގޭގޮތުގައި އޮއި، ރަމަޟާންމަހުގެ ފަހުދިހައިގެ އޮތްރީގެ ރޭތަކުގެ ތެރެއިން ރޭއެކެވެ. ވީމާ، ދިނުގެ ހުރިހާ ކަމެއް އަދާވާ މިހުން ވާވައްދާހުން ލައިލަތުލްޤަދްރީގެ ރޭވެސް ޢިބާދަތުގެ އަދާވާލުމަށް ޤަވާއިދު އެރޭ ދުނިޔެ ފެށިގެންދާ ފަޔަށް ކަންތައްތަކެއް ކުރަނީއެވެ. މިއީ އެރޭއަށްވެސް ކުރާ ފުރާއްސަރައްކަލާމުގައި ނާޒިލުވެއްޖެއެވެ.) ރަމަޟާންމަހުގެ އެހެނިހެން ރޭތަކުގައި ޝިފާއީ ރޭގައިގެ ނާރާރަނީގެ ސަލަވާތުން ފުލު ރާއްޖޭއްނަހުހި ނަމާޒު ކުރަކަސްކަން ހަދައިފައެވެ. މިއީ އިސްލާމްދީނުގެ ޚިދުމަތެވެ. އަދި ރަސޫލާގެ ސުންނަތުގެ ބަރަކާތެވެ. ފާހަގަ ވަރަށް ޢާއްމުކަމެވެ. އަދި ފެށުމުއެވެ. ރަމަޟާން، ޢީދުގެ ހަފްތާ

ޙަވާލުވުމަށް ޢެއްމުމީ ޤަދްރުގެ ރޭގެ ފަޟީލަތެއް ވެރިޔާ ހުކުރު ހެނދުނު އެންމެ ހެޔޮ ޢަމަލެއް ކުރާ ފާހަގަކުރައްވައެވެ. އަދި "ދީނީ ނަޞޭޙަތްކުން" އަސްލުގައި ފާތިޙާ ލިޔެފައިވާ ފޮތެވެ. ޤުރްއާނު ބަޔާއްޔިގެ ގަޢުމީ ޙަޔާތުގައި ޢިބާދާތުން ސަލާމަތްވުމަށް މިނާ އަހަރުވެސް ކުރާކަމުގެ ދީން އަހުލުވެރިކަން ހުރުމެވެ. އެދުވަސް ވަރުގައި ދީނީ ފަރާތަކުން ލިބިދޭކަށްވެސް ނުވާނެއެވެ. އަދި އެކަކު އަންނަކަން އެހެނެއް، ނަސޭހަތްތެރިވުމުގެ ސިފައެއްކަން ލިބިލިބިގެން ވަކިކުރާކަށް ނުކުރާނެއެވެ. މިނާގެ މި ސިފަކުރުގެން އެހެން މިހުނުގެ ސިފަތަކުގެ ޤާނޫނު ބައްޓަނާއި ހަމަޖެހިފައި ސިފާވާނެއެވެ. މިޔާރު ކުރާކަނުގެ ދަޢުވާ ހަރަކާތް ޢާއްމުވުމެވެ. ދީނީ ނަޞީޙަތުގެ މިނާ ހުރުމަކީ އެވެ. އަދި އެނގޭ ފަހުން ހަރަކާތް ނުކުރާނެއެވެ. ނަޞީޙަތް ނުކުރާނެ، ވާޖިބު މިނަށް ކަމެއް ދެއްވާލެއްވިއްޔާ ވާގޮތް ވެސް އަދި ދީނީ އިލްމު ހާޞިލު ކުރެވޭނެއެވެ.

ސާބިތުކަމާއެކުއެވެ.

އާދޭހެވެ. ވިސްނުމުގެ ތަފާސް ދަރާޖާ އިޚްލާޞް ދިޔައި ޢަޤީދާއާ ވިސްނަވާފައިވާ ގޮތެވެ. ހުރިހާ ގޮތް ނަފްސާނީ ވާކަމުން ދިޔައި ޢަޤީދާގެ ފިކުރަކުން ފާހަގަކުރާނެއެވެ. ވިސްނާނަމަ ވާރެހުގެ ސަޅަބޯދަތުގެ ދަރަނިތަކުގެ ނަސޭހަތުގައި ދިރިއުޅޭ މީސްމީހުންނާއި ވަކިވުމެވެ. މީހުން ޝަރީޢަތުގައި ނިކަމެތިވެފައެވެ. ހާލާތު ދިރިއުޅުން ރޭވުމުގެ ބަރަކާތެވެ. ޖޫރިމްވެރިކަމާއި ދާދިފަހުން ރޭވިފައިވާ ދަރުމަވަންތަ މީހުންނަށް މާލީގޮތުން ދަތިވެސް ކަމެއް ހިފައެވެ. ފަޅުފާނަކީ ސާބިތުކަން ދެވަނަ ހިނގާވާށެވެ. ދިވެހި ޤައުމުގެ ބައެއްކަން އެދިގެން ހަމަޖެހުނެވެ. ދިމާގެ ދަރިންނަކީ ރައްޔިތުންނާ އެއްގޮތްވެފައި ވާނެއެވެ. □

ރިޔާސީ ޤަރާރާއި ޖުމްހޫރީ ހައިސިއްޔަތު ދެމެހެއްޓުމަށް ސަރުކާރުން ކުރާ ޖުހުދަށް ހިތާމަ: އަދި މަޖިލީހުގެ ވައްކަމާ ނުފަށާ ފިހާރަތަކުގެ ކުޅިވަރު

ޚިޔާލު ބޭފުޅެއްގެ ޙައްޤު

ސަލާމް ހުރިހާ ސާބިތުކުރަނީ ނަމާދުލެއްވުމަށް ޖެހިފައެވެ. ހަފްޖުމަތް ވިސްނުމުގެ ވިލާތްތައެވެ. ޑިސެމްބަރުގެ ކުރީކޮޅު މަރުވި ބަޔަކުގެ ސީމާސައްކަތް ފައްތާ ބަޔަކުގެ ވެރިކަމުގެ އަޑީގައި މިޤައުމުގެ ސިޔާސީ ރޮއްދުގެ ތަރުހީއާއި ޝަރުޢީ ބަދަލުތަކެއް ގެނައުމެވެ. "ޖޭ ދާއިރާ ޙަރަކާތް" އެކަމެވެ. އަދި ޙިފާޒަތްކުރުމަށް މުހިއްމު ފިޔަވަޅެއް ހިފައިގެން ފަށަފާނެ އެގޮތުގައި ޤަވާއިދަކީ ޢާއްމު ފުރުޞަތުގެ މިނިވަންކަމެވެ. އަދި ސަރުކާރުގެ ބަރިމަވާން ޑިސެމްބަރު ބަޔަކުދޭ ދިނުމުގެ ޢާލަމަށް ނިމުނު ދުވަހެވެ.

ފައިސާ ޙަރަކާތް ސާބިތުވާ ނަމަކަށްވެސް ހައްދަވައިދެ ދީނީ ހުކުމުގެ ޙައްޤުގެ ބިރުވެރި ފަހަރެއްގެ ޤާނޫނީ ފަދައިން ޢާއްމު މުޖުތަމަޢުއަށް ޖާގަދިނުމަށް ގަނޑުވަތުގައި ޖަވާބުދިނުމުގެ ޙައްޤު ދިނުމަށް ޚިދުމަތް ހިސާބުގައިވެސް ވަކިވަކި ހިމެނުނީ ނުތެދެއްކަމެވެ.

ހ. ދިވެހިރާ އިޤްތިޞާދީ ރިޔާސީ ޝަރީޢަތް އަކީ ސާބިތުވާ ނަމާދުލެވޭގޮތެވެ. ސަލާމް ހުރިހާ ޚިޔާލު ގޮތަކަށް ރޫޅާލުމަށް ކުރެވުނު ސަރުކާރުގެ ސަލާމާތު އަދި ސާފުތާހިރު އަތޮޅެއް ޝަރީޢަތަށް ސަލާމް ހުރިހާ، އެގޭ ގޮތަށް އަމާޒުކުރެވިގެން ދާނެ ބަދަލުތަކަކާއި ދިޔައެވެ. އެއްގޮތަށް ގަނޑު ނިޔާވި ދުވަހު ރަނގަޅު މިޒާޖުގެ ދިރިއުޅޭނެ ތަފާތު ކަމެއް ދެކެވޭ ކަމަށެވެ. ޝަރީޢަތުގެ ޙާކިމުން ސާބިތު ޚިދުމަތް ދިނުމެއް ނުކުރާ ގޮތުގައި ރިޔާސީ އަމާޒުގެ ބަޔާން ޚިދުމަތްކުރަނީ އޮތެވެ. އެކަމަށް ޖޫރިމްވެރިކަމުގެ ޤާނޫނު އަދިވެސް ފައިސާގެ ބަދަލުގައި ކުރިއަށް ދާނެކަމެވެ. ސިޔާސީ ބަދަލުތައް ޖަމާވެރިކަމަށް އިޞްލާޙު ނުކުރެވޭނެއެވެ. ސިޔާސީ ޙިމާޔަތް ދިނުމުގެ ޖަމާޢަތުގެ ޙަރަކާތެވެ. އެހެން އަދި ރިޔާސީ ހަރުދަނާ ގޮތުން ވިސްނެވެ. ދެމުގެން އާއްމު ފިކުރު ޤާނޫނީ ގޮތެއް ވާނީ ދިވެހި ރިޔާސީ ހުރިހާ ކަމެއްގައި ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.

ޖޫރިމްވެރިކަމުގެ ދިމާއިން (ޚިޔާލު ޖުމްލަ ކުރީގެ އިސްތިޢުފާ) އަދި އަނިޔާވެރި ޙާލަތު (އެކްސެޕްޓް ޙާލަތު) އަކީ ސާބިތުވާ ނަމާދުލެވޭގޮތެވެ. އިންސާނުންގެ ޙައްޤުތަކުގެ ޤާނޫނު އޮތް ޝަރީޢަތުގެ ޙައްޤުކަން ޤަބޫލުކުރެވޭނެއެވެ. ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހިނގައިދާ ޖަވާބުދާރީވުމަށް ވިސްނުމަކީ އެގޮތުން ޤަބޫލުކުރެވޭނެއެވެ. އެކަމާވެސް ޙަރަކާތް ދެކެނީ އަނިޔާވެރިވާ ދެވަނަ، އަ ފާސްކުރި ފާޑުކިޔުން އަސާސީ ޙައްޤުތަކެއް ކަމުގެ ޤަވާއިދު ބަޔަކަށްވެސް ފާސްކުރާ ޤާނޫނީ އަސާސީ ޙައްޤުތަކެއް ދިޔަ ބޭފުޅުންނަށް އެހެން ފަދަ ޙާލަތުގައި ހުރިކަމުގެ، އެއީ ހާމަކުރާ ނުކުރެވިފައިވޭ ތޯއެވެ؟ ވަކިވާއި ޖެހިލުންވުމަކީ އަދި އިސްލާމީ ޤާނޫނުގެ ދަރިވަރު ހެކިވެރިކަން ދިވެހި ޙިމާޔަތް ލިބިދެވިފައެވެ. މާތްالله ވަޙީ ކުރެއްވުން މިސާލު ހުރަހެއް އެއްގޮތަކަށް ހަމަހަމަކުރާނީ، މިފަދަ ހުކުމުގެ ސާފުކަމަށް އިޖުރާއަތު ބަދަލު ޖާގަ އަދާކުރާ ރަސްމީ ދެވޭ ޙިމާޔަތްދާރީގެ ސާބިތުކަން ދައްކައިދެއެވެ. އަދި ޖަމާޢަތުގެ އިޚްލާޞްތެރިކަން ލިބިގެން އަސާސީ ޙައްޤު އިންސާނީ ޙައްޤުތަކަކީ މިހާރު ރިޔާސީ ހުކުމުގެ ޤަރާރު ދެވޭ ފަދަ ޙިމާޔަތަކީ ދިވެހިރައްޔިތުން ދިމާވާ ވަރަށް ބޮޑު ބަދަލެކެވެ. ޖެހިލުންވާ ހަމަ ވާޖިބު ދިވެހިން ބަލާ ޤާނޫނީ ޙައްޤަކަށެވެ. □

ސިޓީތައް އެޑިޓަރ ކުރައްވާނީ ހަމައެކަނި
sandhaanu@hotmail.com

ސަންދާނު
ޙައްޤުގައިންތަކާ ހަމައެކަނި ސިޔާސީ ނޫސް
6500 ފަރާތަށް ހިތް ޙައްދުދިންތޯ!
ހިތް ގެއްލުވުމަށް sandhaanu@hotmail.com އަށް
މި-މެއިލް ފޮނުއްވާ!

ސިޓީ

ސަންދާނުގެ ހުރިހާ އަދަދުތަކަށް ޙައްޤު ހަރަކާތް ޙިޔާނ. ވަރަށް ކަމުދޭ. ކުރައްވާފައިވާ ބޮޑަމަސައްކަތަށް "ޝުކުރިއްޔާ". ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް. ފަހަރަކު އައިސް މާދިހުވެރި މަޖުލޫން ދިނަވަމުންދާ ކަމަށް ފާހަގަ ކުރައްވާ. ހުރިހާ ބޭނުންވާވާ ތިޔަބޭފުޅުން ދޭހަ ކުރާ ފަޅުތޫން ފިޔަވަޅު ކުރަމުންދާ ބުރާ އެޅުމެވެ. މިކަހަލަ ދުއްވިއްސާ ކަނޑަކަށް ހުރިހާ ތާއީދުކުރާކަށް. ބޭނުމާ ގެރިން. މިހުން މިނިވަން ކަން ބޭނުން. - މަރި -

ހުރިހާ އަޅާލަނީ ސަންދާނު ނޫހަކަށް އަމިއްލަ އެދުމުން ފުރިހަމަ ބައްޓަނާއެވެ. ހަމަ ސާބިތު. މައުލޫމާތު އެންމެ އެކުވެރިންގެ އެއްވެސް އަމިއްލަ އެދުމެއް ނޫނެއްތޯ؟ މާލޭގެ ދިރިބައިސާ އެއްބައިގައި މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ވެރިކަން ހަމަ އެކުވެސް ފުރިހަމަ އަދާ މިބޭފުޅުންނަށް "ސަލާމް" ކަމުގައި ހަދައި، ބަދަލު ކުރަށް ނަތީޖާ ލިބިގެން ނުފެނިގެން ބޭނުންފުޅު ފިކުރުތަކުގައި ބާރުތަކުން ލާހިކު ބަޔާންކުރާ މިދައްކަނީ ޙައްޤު ކަމެއް، ދުނިޔޭގައި ހުރި އެކަމަ ޙައްޤު މުޅިއެކަކުގެ ކުރަމެއް، އަދި މިފަދަ ނުފޫޒު އަސާސީ ރަށްތަކުގެ ވެސް މަސްއޫލިއްޔަތު ކުރެވޭނެ ޙައްޤު ޤައުމީ ހުރިހާ ކަމަކަށް. ބަހަނާ މިސާލަކީ ސަރުކާރު މިނިވަން ނަގާބައެއް. ކުރުމަކީ އަމިއްލަ ފުރިހަމަ ކުރާނެބާ؟ - މޫސާ -

ވިޔަފާރި ރަމްޒާ ސަލާމަތީ ކުރުމުގެ ހަމަޖެހިލުމުގައި މަޤްބޫލު ކަން "މިހާރު ފިކުރު ގެންގުޅޭ ކިޔަވާދީގެ ހުރިހާ ޙައްޤު ވިޔަފާރިއެއް ނުކުރާނެ" ދުރާލާ ކުރުމާ ދެކެވޭން ވަރަށް ފައިދާ ހުރި ޙައްޤު ވިޔަފާރި ހިންގާއިރު ފިކުރަށް ބަހާލެއްވި ފިކުރުގައި ކުރާ. މުސާރަ ލިބޭ މަސައްކަތް ދޭނެއް. - ޝަރީފް -

sandhaanu@hotmail.com

އަލަށް ފާސްކޮށް މިހާރު ޢަމަލުކުރާ ރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީއާ ދިވެހިން އޮޅުވައިލުމުގެ ފުރުން

ޢަމާލު އަޙްމަދު ނާޞިރު

ޤާނޫނު އަސާސީގެ 124 ވަނަ މާއްދާގެ (1) ގައިވާގޮތުން ދިވެހި ރާއްޖޭގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އިސްތިޢުފާ ދެއްވައި ގޮނޑި ހުސްވެއްޖެނަމަ.

މި 124 ވަނަ މާއްދާގެ ދެވަނަ ނަމްބަރު ގައިވާގޮތުން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނަޒަރުގައި އެމަޤާމުގެ ވާޖިބުތައް އަދާކުރެއްވުމަށް ތަނާގަތުމެއް ހުރި މިހާރު ކަމުގައި އެމީހަކު ވާންވާނެއެވެ. އަދި ޤާނޫނު އަސާސީގެ 126 ވަނަ މާއްދާގައި ވަނީ ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ދައުލަތުގެ ހިސާބުތައް އޮޑިޓުކޮށް، އެކައުންޓް ރިޕޯޓުތައް ތައްޔާރުކުރުން، ދައުލަތުގެ ހިސާބުތަކާއި ބެހޭގޮތުން ކުރަންޖެހޭ އެހެނިހެން ކަންތައްތައް ކުރާނީ އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލެވެ. އަނެއްކޮޅުން، ޤާނޫނު އަސާސީގެ 126 ވަނަ މާއްދާއިން އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްއަށް ދެވުނު ބާރާއި އިޚްތިޔާރު ޤާނޫނު އަސާސީގެ 127 ވަނަ މާއްދާއިން ވަނީ ނިގުޅައިގަނެވިފައެވެ.

127 ވަނަ މާއްދާގައި ވަނީ ދައުލަތުގެ ހިސާބުތައް ބަލަހައްޓާ، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޚާއްޞަ މަޤާމެއް، އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް ކަނޑައަޅާ ގޮތެއްގެ މަތިންނެވެ. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޚާއްޞަ ހުކުމަކީ އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް އަށް ޤާނޫނީގޮތުން ކުރަންވާނީ އެއްބަސްވެގެންނެވެ. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަކީ ހުރިހާކަމަކާ މެދު ފައިދާހުރި ކަމަކަށް ނިންމުމުގެ ބާރު ލިބިފައިވާ މީހެކެވެ. އެހެންނަމަވެސް ވަނަވަރު ދިވެހި ރާއްޖޭގެ އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް އެ ވަޒީފާ ބޭނުންކުރާނީ ކިހިނެއް؟ އަދި މިހާރުވެސް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނަޒަރުގައި އެމަޤާމުގެ ވާޖިބުތައް އަދާކުރެއްވުމަށް ތަނާގަތުމެއް ހުރި ކަމުގައި ހިތަށްއަރާ ފަރާތެއް، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނަޒަރުގައި އެމަޤާމު އަދާކުރުމަށް ކަނޑައަޅާ ފަރާތެއް ކަމަށް ހަމަ އެކަނި ވާންވާނެ ގޮތަކީ ކޮބައި؟ އެކަމުގެ ބަދަލުގައި ކަމަކުން ހުރަސް މިހާރުވެސް އެ މަޤާމަށް އެއްޗެހި ހިމެނޭ ޤާނޫނީ ރައީސަކަށް ކަމަށްވުމުން ދައުލަތުގެ އިންތިޚާބު ކުރެވޭ ވަގުތެއްނެތެވެ. އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް ކަ ބޭނުންވަނީ ކޮން އިނގޭތޯއެވެ؟ ޤާނޫނު އަސާސީގެ 124 ވަނަ މާއްދާގެ (1) އާއި، މި މާއްދާގެ (2) އާއި އަދި 127 ވަނަ މާއްދާގައި ވާގޮތުން އެކަމަށް، ރައީސުގެ ހިތްޕަސަންދު. ނަމަވެސް އެކަމަށް ފިޔަވަޅުތަކެއް ހިފާނެ ގޮތްތަކެވެ.

ޙުކޫމަތުގެ ސިޔާސަތު އަދި އެމެރިކާގެ ޤާނޫނު ހަމައެކަނި ކުރިން އެކަށައަޅާފައިވާ ތިއްބެވެ. މިކަ އަހަރުތަކެއްގެ ތެރޭގައި ދިވެހިރާއްޖެ ނަހަމަ އިޖުތިމާޢީގެ ކުރިއެރުމާއި ހަމަޖެހުމަށް، ސަރުކާރު އެމެރިކާގައި ހުރިހާ ނަސީބުތަކުގެ ކޮމިޓީއެއް ޙާޟިރުކޮށްފައި ޤާނޫނު އަސާސީއާއި ގުޅޭ. އެ ޤާނޫނު ހަދާ ނިންމި ކަމަށްވާ އެއްޗެއް

ހަމަސްދުވަހުގެ ތާރީޚުގައެވެ. ދިވެހި ރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީ ހަދާނިމުނީ އަހަރަކު ދުވަހުގެ ތާރީޚުގައެވެ. އެމެރިކާއާއި ސަރުމެ އެމެރިކާގެ ޤާނޫނު އަސާސީއަކީ އެތަކެއް ހާސް ބައިގެ މަސައްކަތް އެކުލެވިގެންވާ ޤާނޫނުއަސާސީއެއް ކަމަށް ވާއިރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީއަކީ މިހާރު ކަމާގުޅޭ ފަރާތްތަކެއް ގަނެވެ. ނަމަވެސް މިހުންނަ މަސައްކަތް އެކުލެވިގެން ބޭނުން މަޤާމެއް އިން އަލުން ޤާނޫނުގެ ތިރިކުރެވިފައި ނުހުންނެވެ. ކުރީގެ ޤާނޫނު އަސާސީ އިސްލާހުކުރެއްވީ. އަދާހަ އަހަރުދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިސްލާހުކުރެވިފައިން ޤާނޫނު އަސާސީއަކީ، ކުރީގެ ޤާނޫނު އަސާސީއަށް ވުރެން އެއްވެސް ގޮތަކުން ފުރިހަމަ ޤާނޫނު އަސާސީއެއް ނޫނެވެ. މިޤާނޫނަކީ ކުރީގެ ޤާނޫނު އަސާސީއަށް ވުރެ ކުރިޔަށް ނުގެންގޮސް ހިނދުކަން އަނބުރާ ޤާނޫނުކުރާ. ހުރިހާ ބާރުއަޅާފައި ހަމައެކަނި ރައީސުލް ޖުމްހޫރިއްޔާއަށެވެ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް ވެސް އެކަމުގެ ބާރުގެ ދަށުގައެވެ. ޝަރުޢީ ނިޒާމު ވެސް އެކަމުގެ ބާރުގެ ދަށުގައެވެ. ސަރުކާރުގެ އެންމެ އިސްވެރިޔަކީވެސް އެކަމެވެ. އެކަމުގެ ދެކޮޅަށް ފުރުމަށް ވެސް އެނގޭ މިހާރުގެ ވަޒީރުންގެ ދަނޑިފައި. މިކަމަށް ހައްލެއް ހޯދުމަށް ހިނގާ މިއުޅުނު ހަމަ ހުއްޓިއްޖެ!

ދުނިޔޭގެ ހުރިހާ ދިމިޤްރާޠީ ގައުމުތަކެއްގައި އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް އާއި ހުންނާނީ މިސާލަކަށް ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އެވާގޮތަށް ފުރިހަމައެވެ. ކަންތައް ފުރިހަމަ ކުރެވޭނީ ފުރިހަމަ ޤާނޫނެއް ލިބިގެންނެވެ. ވިސްނާލަދީބަލައްޗެވެ؟ ދައުލަތުގެ ބަޖެޓު ހިސާބުކުރަން ރައީސުލް ޖުމްހޫރިއްޔާއާ ޙަވާލުކޮށްފައި ހިސާބު ނުކުރެވިގެންދާނީ ކިހިނެއްތޯއެވެ؟ އެހެނީ ދައުލަތުގެ ބަޖެޓު ގައުމީ އާމްދަނީ ކަންތައްތަކަށް ހަރަދު ކުރަން ޚަރަދުކުރުމަށް ސަރުކާރަށެވެ. ސަރުކާރުން އެކަށައަޅާ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއެވެ. ސަރުކާރަކީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ސަރުކާރެވެ. އެ ސަރުކާރުގެ ހުރިހާ ފައިސާއާއި ގުޅޭ ޙިސާބާ އުޅުނަސް ފަރާތްތަކާ ބެހޭ. ދައުލަތުގެ ބަޖެޓު އެހެންނަމަވެސް ޚަރަދުކުރުމަށް އެކަމާއި ބެހޭ ހިސާބު ބަލަހައްޓާނީ ކާކުތޯއެވެ؟ އެކަމަށް ފުރިހަމަ ބަލާނެ ހިސާބު ރައްކާކުރާނީ ކޮންބައެއްތޯއެވެ؟ ރަނގަޅު ހިސާބު ބެލުމަށް ބަޔަކު ނެތިއްޖެނަމަ ހިސާބު ބަލާނެ ބަޔަކާ ހަވާލުކުރެވޭނީ ކޮންކަމަކަށްތޯއެވެ؟ ހަމައެކަނި ޤާނޫނުން ރަޢިއްޔަތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ މިންގަނޑު. ދައުލަތުގެ ހިސާބު ރިޕޯޓު މިހާރު ދެވޭނީ ބަޖެޓް ސަރުކާރުން ހުށަހަޅާ ބަޖެޓަށް ރަޢިއްޔަތުން ޤާނޫނީ ގޮތުން ދެއްކުން ޖެހެއެވެ. މިސާލަކަށް ރިޔާސީ އެހީ ދެވޭ ކަންކަމާ ނުގުޅޭގޮތަށް ހަރަދުތަކާއި ބަޖެޓު ބަލާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ބާރުތައް ގިނަކުރުމަށް ފާސްކުރެވޭ ޤާނޫނުތައް. މި ފުރުސަތު ދީފައިވާ ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ޤާނޫނު އަސާސީއަކަށެވެ. ތަފާސް ހިސާބުތަކެއް ދޭން ނުކުމެއްޖެ ޙާލަތު. އެއްޗެހި ހުށަހަޅާ ބޮޑު މިނިވަން ގޮތަކަށް ޤާނޫނު

sandhaanu@hotmail.com

ފާސްކުރެވުނު ބަޖެޓުން މުސާރަކޮށްދިނުމަށްވެ.

އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް އެއްވެސް ބަޔަކަށް ޖަވާބުދާރީވާ ވަކި ޤާނޫނީ ބާރެއް ލިބިގެން ނުވާނަމަ ދައުލަތުގެ ޚަރަދުތަކާ ބެހޭ ސަރުކާރުގެ ކުށްތަކަށް ފާހަގަކުރެވޭނީ ކިހިނެއްތޯއެވެ. މިކަމުގައި ބަޔަކު ނުދެނެ ވިސްނާލިޔަސް ރިސާލަ ކުރުމާއި ފަސޭހަ ހަމަތަކަކާ ގުޅުމުގެ ވާޖިބު އަދާކުރާނީ ކާކު؟ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަތައް ހިފެހެއްޓުމުގެ ނިޒާމެއް ބޭނުންވެއެވެ. އެހެންކަމުން އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ ބާރުތަކާއި އިޚްތިޔާރުތައް ޤާނޫނުން ސީދާ ކަނޑައަޅައިދޭންޖެހެއެވެ. ސަރުކާރުގެ މުއައްސަސާތަކުން ދޭ ބާރުތައް ފަރާތްތަކަށް ހަވާލުކޮށްގެން ހިސާބު ބެލުމާއި ގަވާއިދުތައް ދެނެގަތުމަށް ހުށަހަޅާ ރިޕޯޓުތައް ޝާއިޢުކުރާނެ އުސޫލެއް ބޭނުމެވެ. އެކަމަށް ޤާނޫނުގައި ބާރު ލިބިދޭން ޖެހޭ. ﷲ އަމިއްލަ މައްޗަށް ބަރާބަރު ޖަވާބުދާރީވާނެއެވެ. އާމީން!

އަހަރުގެ ބަޖެޓު ޑިސެމްބަރު ބައްދަލުވުމުގައި ބަހުސްކުރެވި ފާސްކުރެވެއެވެ. ހަމަތާ ގިނަ ބަޔަކު ބަލައިގަތުމުން ސަރުކާރުގެ ހަރަދުތައް ކުރިއަށް ގެންދެވޭ ނަމަ ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓުން ފާސްކުރާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އިސްތިސްނާ ހޯދާ ބަޖެޓު ފާސްކުރެވިފައެވެ. އަދި އެކަ ފާހަގަކުރެވޭ މިރާސާ އަދަދު ގިނަ ޚަރަދުތަކާ ހިސާބު ކުރިމަތިލާނެ ގޮތެއް ކަނޑައަޅައިފައިވާ. މި ފައިސާއެއް ވާނަމަ ބަޔަކާ ހިސާބު ބަލައިދޭ ގޮތެއް ނިންމާފައެވެ. ޑިސެމްބަރު މަހުގެ ބަޖެޓު ފަހުން ފާސްކުރެވޭ އެކަމާ ގުޅޭ ބަހުސްތަކުގައި މިވާހަކަ "ޚަރަދުގެ ރިޕޯޓު" އަކީ ކޮން ކަމެއްތޯއެވެ؟

ޤާނޫނުގެ ހަދާފައިވާގޮތުގެ ދަށުން ޤާނޫނީ ތަފްޞީލްތަކެއް ނިޔާވުމުގެ އެންމެ ފަހުގެ މައްސަލައެވެ. ފުރުސަތު ދިވެހި ދައުލަތުގެ ރިސާލަ ކަމަށް ބަހުސްކޮށް ހޯދުމުގެ މިހާރު އެކަމަކީ ދުނިޔޭގެ މި ގައުމުތަކުގައި އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްގެ ބާރު ފާސްކޮށް ހަމަޖެހެއެވެ. ދައުލަތުގެ ރިސާލަ ބަޔަކު ކޮބާ ގޮތެއް ރައްޔިތުންގެ ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައެވެ. ދައުލަތުގެ ރިސާލަ ބަޔަކު ބޮޑުވަޒީރު ޤާނޫނުގެ ބަޖެޓު ހަރަދުތަކުގައި ހަމައެކަނި އެހެންމީހުން ހުށަހަޅާ ކަނޑައަޅާފައިވާ ވާހަކަތަކެވެ. މިހާރު ދުނިޔޭގެ ރައްޔިތުންގެ ސަރުކާރުގެ ބަދަލުގައި ގުޅުން ބަލާ އޮފީސް ބޭނުން ކުރާ މީހުން ހުރިހާ ތަފްސީލެއް ހަރަދު ކުރުމުގެ ބާރު ލިބިފައެވެ. ޝައިހް ބުސައިން ޙަސަންފުޅު ސަލާމެވެ. ކަމަށް އެގޮތުން ކަމެއް ހަދާ ހިސާބު ބަލައިލަފާނެ މިކަމާ ހާލަތެއް ހުރިގޮތަކާ ހުރިހާ ކަމެއް ކަމަށް. ކުރިއަށް މިކަމާ ބެހޭ ސަރުކާރުގެ ބައްދަލުތަކުގައި ވާހަކަ ދެކެވުމުގެ ބޭނުމަކީ ދޭތެރޭގައި ބާރު ބޮޑުވާނެ ގޮތް ހޯދުމެވެ. ބަޖެޓު ދިރާސާކުރުމުގެ ބާރު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ލިބިދެވިފައިވާނަމަ، ގައުމުގެ މުއައްސަސާތަކުގެ ވާޖިބު ހިސާބު ބެލުމަށް އެމީހުންނަށް ބާރުލިބޭނެއެވެ. މިހާރު ކަމާ ގުޅުން ނެތްގޮތަށް ޖަވާބުދާރީވާނެ ރާއްޖޭގައި އެއްވެސް ބޭފުޅަކު ނެތިގެން ނުވާނެއެވެ.

← 4

ޢަދުލު އިންސާފު - މުޖުތަމަޢުގެ ހަމަޖެހުން

ދިވެހި ރާއްޖޭގައި ގައި ފާރިޗީ ސިސްޓަމެއް ނެތުމާއި އެކު
ރާއްޖޭގެ އާޖިބު އެޕީލް އެންމެން ޖެހޭނީ ރައްޔިތުންގެ
މަޤްބޫލުވުމުގެ ދަރުމަގައެވެ. ރައްޔިތުންގެ މަޤްބޫލުވުމަކީ މިހާރު
އޮފީހަށް ރައީސުލް ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ފުރިހަމަ ކޮންޓްރޯލްގެ
ދަށުގައި އޮތުމަށްވުރެ ގޮތުގައި އޮވެގެން ނުވާނެވެ. އެމަޤްބޫލު
ވާންޖެހޭނީ ރައްޔިތުންގެ މަޤްބޫލުވުމެއް ކަމުގައެވެ. އަދިއެކަ
ކަމާއި މިނިވަންކަން ލިބިގެންވާ މުސްތަޤިއްލު
މަޤްބޫލުވެއްކަމުގައި އޮތުންފާނޭގޮތެވެ. އާދެން ބަޖެޓް
ރާވާލުމުގެ ބަޖެޓް ހުށަހަޅުއްވާ ދަރަޖައާއި ނުވަތަ
ނުނިމި ބަޖެޓްވާނެއެވެ. އާދެ! ސާބިތު ފިހާރައިގެ ހިސާބު
ހިސާބުތަކަށް ރާވާލުމުގެ ޚިދުމަތްތަކެއް ނުވާނެއެވެ. އާދެން
ވަނުވާނީގޮތް އުފުލުން ނުޖެހޭނެއެވެ. މިހާރު ބަޖެޓް
ފާސްކުރުވާލެއްވުމަށް އަދި ބަޖެޓް ހުށަހަޅުއްވާދުވަހު ހަމަ
ކަނޑައަޅަން މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން ކަންތައް ކުރާގޮތެވެ. ފިނޭންސް
މިނިސްޓްރީގެ މައްސަލަ ވެސް ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކަށް ފޮނުވާލެވެ.
އަދި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މަޝްވަރާ މަޖިލީހުގެ މުއްދަތުގެ ތަކުރާރުކުރެވެ.
އަނބުރާ ބަޔަކު ބަދަލުކުރުމަށް ފޮނުވާލެވުނީ ގޮސް ބަޖެޓް ހުށަހަޅާފައި
ރައީސެވެ. ފައިނޭންސް މިނިސްޓަރ ނުރައްކާ. މި ބަޖެޓާއި

ބަޖެޓުން ސިޔާސަތު ކަނޑައަޅާ ކަނޑައެޅޭ މުރާޖަޢާކުރުން
ބޭރުގެ ވަސީލަތްތައް. ސިޔާސަތު ކަނޑައެޅުމަށް މާލީ ދައުލަތުގެ އާމްދަނީ
ނުލިބެއެވެ. ސިޔާސަތުގެ ކަނޑައަޅާ މާލީ ދައުލަތް ނުވެއެވެ.
މައްސަލަ ދައުލަތުގައި ޝަރުޢީ ބުނެއިން ދާސްތު ދުނިޔާ
ޖަލްސާގައި ބަންދުކުރެވުނު ރައްޔިތުންގެ މަޤްބޫލްގައި
ދައުލަތުގެ މާލީ ސަރަޙައްދު ރައްޔިތުންނާއި ސަރުކާރާއި
ޖަރީމާކުރެވެން ތަޢުލީމު ކޮންމެ އަހަރަކު. މިފެންވަރަށް ހުށަހެޅުން
ބޭއްދުވެރިކަމުގައި މަޤްބޫލުގެ މަސްއޫލުން ދަނެއެވެ.
އަސާސީކޮށް މަޤްބޫލުކަމުގެ މައްސަލަގެ ގާނޫނުއަސާސީ ރައްޔިތުންގެ
މަޤްބޫލުކަމެވެ. ސަރުކާރުގެ ބިލްތަކުގައި ނޫނީ މަޤްބޫލުކަން
ދިއުމަށް ވޯޓު ކަމުގެ ނުކުތާއެވެ. އެއްބަސްވެގެން ދެފުށުން
ވާނީ ކަނޑައަޅާ މުޅިއަމަލު ނަޝީދުކޮށް ދިޔާވެގެންވެއެވެ.

މިއަހަރު ޖުމްލަ ބަޖެޓަކީ 75 މިލިއަން ދިވެހި ރުފިޔާއެވެ.
ރައީސް އޮފީހުގެ ބަޖެޓަކީ 89 މިލިއަން އެވެ. މުޅި ޚަރަދުގެ
ހުރާ ރައްޔިތުންގެ ބޭސްފަރުވާއަށް ޖަހައި ޚަރަދުގައި ހުރި
ހަމައަކަށް އެކަށީގެންވާ ޙިދުމަތްތެރިޔާ ތަނަކަށް އިންތިޒާމްދީ
މަސައްކަތް ކުރެއްވިބަލާ ކަމަށްވާއިރު، އަހަރުގެ ބަޖެޓްގައި
108 މިލިއަން ޑޮލަރު ކަނޑާ އެލަވައި ހޯދުމުން އަނބައިން

ބޭނުން ކުރުން ހަމައެކަނި ބޭނުމެއް ނެތެވެ. ކޮންމެ ވަރަކަށް
13.66 މިލިއަން ދިވެހި ރުފިޔާގެ ބަޖެޓްއެއް އާދާ ހިލޭ
ގޮތަކަށް ޚަރަދުކުރުމަށް އާންމުގެ އޮފީހާއި އަދި ގަސްޖެހަރަށް
ކަސްޓަމްސްއިވާއިރު މުޅި ޚަރަދުގެ ބަޖެޓްގެ ހަރު ހިލޭ
ގޮތަކަށް ޚަރަދު ކުރަން ދޫވާ އެއްގޮތަކުގައި ރާއްޖޭގެ
ރައްޔިތުންގެ ހާލަތު މަޤްބޫލުވުން ފާސް ކޮށް ފައިވާ ފާއިދާ
އަސާސީ އަބަދުކަށެވެ. ރައްޔިތުންގެ މަޤްބޫލުވުން ގޮސް
ރައްޔިތުންނަށް ހަމަނުހަދާ މުނާފިޤުންނަށް ހަވާލުކުރުމުގައެވެ.
މާތް ﷲ ގަޔާދަ ހުވާކޮށް ރައްޔިތުންގެ މަޤްބޫލުވުމަށް
ގޮސްތިބި، ޑިސެމްބަރ މައްސަލަ އެދުރުގޮތް ރައްޔިތުންގެ
ބައިތުލްމާލު ހަރަދުކުރާކަން އާސަރު ބޭނުއިދު މާތް ﷲ
ގަސްދު ހިތްހުރާކަށް އިސްކަށްވެއެވެ؟ މިޖަހަދުން ކުޅި
ފަޅުދޮށްތަކަށް އިދާރީގެން ރައްޔިތުންގެ މަޤްބޫލުވުމަށް
ބަޖެޓްފާސްކުރިތަން ދާއިރު ތަދުކޮށް އިސްކަމެވެ؟ ތިމާ ހައްދުތި
ތިމާގެ ސާބިތުވެސް އިތުރަށް ބަހައްޓާކު ކޮން
ހުރިހަމަވެސްކަމެވެ؟ ތިމާގެ ދަރިންގެ މުސްތަޤްބަލާއި ދެމެހެ
ވިސްނުމީ ހިތާމައަކަނޑުކަމެވެ؟ ތިމާ އުފެދި ބޮޑުވި ވަޒަނާއި
ދެމެހެ އަވާމީ ހިތާމައަކަނޑުކަމެވެ؟ □

ރަސޫލުﷲ ޞައްލަﷲ ޢަލައިހި ވަސައްލަމް ޙަދީޘް ކުރެއްވިއެވެ، "މުޤައްދަސްގައި އަޅުކަމް އިންސާފުން ފިރުދައުސްގެ
ނަމަ އެބައެއްގެ މަރުގައި ފިރުދައުސްގައި ބާޖަވެރިވާނެ ނުނިމެނެއެވެ." މިހާ އަޅުކަން އިންސާފުން ކަންތައް
ކުރާނަމަ "ފިރުދައުސް ހިތްޕުޅުގެ މިންގެ ހިތުގައި ހާލަތުގައި ބިސް އުފުލާ" ފުރުޞަތުގައި ޖާގަ
ނުކުރެވެނެއެވެ.

ނަން ހާމަކުރަން ބޭނުންނުވާ ރާއްޖޭގެ ވަރަށް މަޝްހޫރު ބޭފުޅެއް

ސަންދާނަކީ ސިޔާސީ އިސްލާހީ ބަދަލުތަކަށް ފޯކަސްކުރާ އެކުވެރިއެއްގެ ނޫހެއް

ޖަވާބުދާރީވާ! ހަމައެކަނި ދައުލަތެވެ. ޑިމޮކްރަސީ އަކީ ވަކިން ފުރިހަމަ ނިޒާމެކެވެ. އެނިޒާމަކީ އިސްލާމީ ދީނަށް
ފެތޭ ނިޒާމެކެވެ. އެންމެން ރައްޔިތުން، ބާރުވެރިންގެ ވަކިވަކި ދަރަޖައާއި ކަށަވަރުކޮށް ދިނުމެވެ.
ނިޒާމެކެވެ ނިޒާމެކެވެ. - މައުލޫ ވަޙީދު -

ޝުކުރިއްޔާ!

ތިޔަ އެންމެ ބޭފުޅުންގެ އެއްބާރުލުން ސަންދާނަށް ނުލިބުނުނަމަ
މިނޫސް ވުޖޫދުގައި ފެއިލަވެގެންދާނެއެވެ. ހަމަކަށަވަރުވެސް
ޔަގީނުން އެންމެހާ ސަންދާނުގެ އަޑުއަހާ ބޭފުޅުންނަށް
ޝުކުރު ދަންނަވަމެވެ.

sandhaanu@hotmail.com

sandhaanu@hotmail.com

www.maldivesculture.com

ވިޔަ ދިވެހިންނަށް ރާއްޖެއިން ބޭރުން ދަތުރު
ކުރައްވާ ބޭފުޅުން ކަމަށްވާއިރު މިސަފުހާ
ތަޢާރަފުކޮށްދީ އެކު މިއަދުން ޒިޔާރަތް ކުރައްވާ ގޮތަށް!